

Chinese afdeling De Schans uniek in Nederland

Chinese ouderen blijven in hun vertrouwde cultuur

Chinese ouderen, maar ook hun kinderen, zijn blij met de speciale Chinese afdeling in woonzorgcentrum De Schans in Rotterdam West. Wai Man Pang (coördinatrice van de Chinese afdeling) en Yuk Ling Chan (maatschappelijk werkster) horen dit regelmatig. Zij merken dat mensen eerst huiverig zijn om hun ouders naar een zorgvoorziening te sturen, maar dit gevoel verdwijnt volgens Yuk Ling al snel: “Ze zien dat hun ouders zich vertrouwd voelen in een Chinese omgeving en voelen zich niet langer schuldig.”

De speciale afdeling in De Schans is als zorgvoorziening zeer gewild onder Chinezen. Sinds 2001 nemen de aanvragen toe. Vanuit het hele land komen de aanvragen, want het is een uniek project. Dat de behoefte zo groot is, komt volgens Yuk Ling Chan en Wai Man Pang doordat Chinese ouderen in Nederland geïsoleerd leefden binnen hun eigen gemeenschap, waardoor de overgang naar een Nederlandse zorgvoorziening te groot zou zijn. “In de Chinese cultuur”, legt Yuk Ling uit, “is het gebruikelijk om je ouders in huis op te nemen als ze hulp nodig krijgen. Maar in Nederland gaat dat moeilijk, omdat de woningen er niet op zijn gebouwd. Bovendien werken veel Chinezen tot ’s avonds laat in restaurants, waardoor zij weinig tijd hebben.”

Het probleem werd merkbaar toen de eerste generatie oudere Chinezen zich zo’n twintig jaar geleden aandiende. Deze categorie ouderen dreigde tussen wal en schip te vallen, want in Nederlandse zorgvoorzieningen passen deze mensen niet. Doordat zij geen Nederlands spreken, zouden zij hun behoeften niet kenbaar kunnen maken. Bovendien zouden zij met niemand contact kunnen maken en dus vereenzamen. De Chinese welzijnsstichting Wa Fook Wui pakte dit probleem aan, door in 1995 in Rotterdam West Ka Fook Mansion te stichten, een wooncomplex voor Chinese 55-plussers, met daarbij een dienstencentrum, toegespitst op de wensen van Chinese ouderen. De voorziening sloeg aan onder Chinese ouderen, maar er ontstond ook behoefte aan een Chinees georiënteerd woonzorgcentrum voor mensen die niet meer zelfstandig kunnen wonen. Zorgcompas, Yuk Ling’s werkgever, startte in 2000 een inventariserend onderzoek naar de behoeften van Chinezen in Nederland, op het gebied van ouderenzorg. Yuk Ling, die het onderzoek uitvoerde, constateerde onder Chinezen een enorme behoefte aan een woonzorgcentrum dat uitgaat van de Chinese cultuur: “Waar zij Chinees kunnen praten met personeelsleden en medebewoners, Chinees eten krijgen opgediend en met hun vragen terecht kunnen bij Chinese hulpverleners.”

Na afronding van het onderzoek bleek De Schans de mogelijkheid te hebben om een Chinese afdeling op te zetten. De Schans is vertrouwd met het werken met ouderen vanuit verschillende culturen. Voor Turken, Marokkanen, Surinamers en Kaapverdianen bestonden al tien jaar speciale afdelingen. Er was nog ruimte beschikbaar, zodat de Chinese afdeling in 2001 kon worden gestart. Wa Fook Wui heeft geholpen met de inrichting van de afdeling en de werving van bewoners.

Behoefte aan uitbreiding

Op de afdeling heerst een onmiskenbaar Chinese sfeer. Overal beschilderde vazen en lampjes, aan de muren Chinese prenten en spreuken. Uit de keuken stijgen veelbelovende, kruidige geuren op. Mevrouw Lam (94) en de heer Lin (76) voelen zich in hun element, in deze voor hen zo vertrouwde ambiance.

“Het eten is zo lekker dat ik er weinig van eet, anders kom ik te veel aan”, lacht mevrouw Lam, die drie jaar geleden op de afdeling is komen wonen, omdat zij slecht ter been is.

Ook meneer Lin is tevreden. Een paar weken geleden verhuisde hij naar de Chinese afdeling, omdat zijn vele kwalen intensieve hulp noodzakelijk maken. “Ik wil absoluut niet naar een Nederlands verzorgingshuis, want daar kan ik met niemand praten.”

Meneer Lin en mevrouw Lam zijn er nooit toe gekomen Nederlands te leren, omdat zij in Chinese restaurants werkten, kinderen moesten opvoeden en verder nergens tijd voor hadden. Beiden vinden het gezellig om met medebewoners naar de Chinese tv te kijken (“Want wij willen op de hoogte blijven”), te gymmen of Mah Yong te spelen. “Geen bingo”, zegt mevrouw Lam stellig, “Dat is

een spelletje voor kinderen.”

Yuk Ling en Wai Man constateren een behoefte om het landelijk vermaarde project uit te breiden, maar zien daar op dit moment weinig kans voor, omdat De Schans tijdelijk naar Ommoord verhuist. Op de huidige plek, het Schansplein, komt nieuwbouw.

“Maar ook dan is uitbreiden moeilijk”, weet Wai Man, “omdat we nu al personeelsgebrek hebben. Er zijn te weinig Chinese jongeren die in de ouderenzorg willen. De opleidingen zouden dit eens moeten promoten.”

Jaarverslag Zorgcompas 2005